Օրագիրը կը հրատարակուի ամէն օր բաց ի կիւրակէ և ազն օրերէ։

Տարեկան գինն է Պօլսոյ համար կանխիկ 230 ղուրուշ, իսկ գաւառաց համար կանխիկ 2 1/2 Օսմ. ոսկի, զոր բաժանորդ գրուիլ ուզողներ կը պարտաւորին կամ իրենք ուղղակի մեզ ղրկել և կամ յիշեալ գումարը վճարելու համար Պօլիս մէկը ցոյց տալ։

ՕՐԱԳԻՐ

Կ. ՊՕԼԻՍԻ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Օրագրոյն գաւառ 1 ղուրուշ կը ծախուի։

Ծանուցման տողը առաջին անգամի համար 3 ղրչ., երկրորդին 2 ղրչ. և աւելի անգամներու համար ալ իւր համեմատութեան կ՚ելլայ։

Նամակը և ուրիշ գրութիւնք պէտք է ղրկել Ֆինճանճըար եօղուշու Կոստաֆեան խան 4 թիւ սենեակը։ Օգսէն Խոճասարգիսեան անուամբ։

ԵՐԻՐԴ ՏԱՐԻ ՝ ՈՐԱՆ ՇԱՊԱՆ ՝ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1871 ՝ ԹՈՒՆ 27 ՝ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 16 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ ՝ ԹԻՒ 565

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ՄԻԱՑՈՒՑՄԸ

Գերմանական նոր կայսրութեան դինուորական վարչութիւնն այս պահուս ամենէն աւելի զբաղցնող նիւթը միացուցման մեծ գործողութիւնն է, որ զանազանութեանց դինուորական դրութիւնները համայնդ պիտի ընէ։

Վերջեմպերիկի զօրաց գնդերը քիչ օրէն կայսերութեան բանակի 13 րդ. զօրաբաժինը պիտի կազմեն վերջնապէս։ Այս զօրաբաժինը երկու վաշտերէ պիտի բաղկանայ, 26 րդ. էն և 27 րդ. էն, զոր միւն հրամանատար պիտի ըլլայ բրուսիական ընդհանուր վաշտապետութիւնը Մեծքիա։ Արդէն պատնդի վեց զօրագնդերու՝ Հիւսիսային հեռաւոր զօրաց զօրագունդերու կազմութիւնը տրուելով, տասնը 109, 110, 111, 112, 113 և 114 թիւերն առին։ Հէսի Մեծ–դքսութեան չորս զօրագնդերը 115, 116, 117 և 118 թիւերն առին։ Վերջեմպերկի զօրագնդերէն ութը 119 էն 126 թիւերը պիտի առնեն։

Վերջեմպերկի զօրաց խաղաղութեան ժամանակի թիւերը միւս գերմանական զօրաց թիւերէն բոլորին պիտի մնան դէռ ժամանակ մը. սակայն տարուէ տարի հետզհետէ պիտի յաւելցուին, մինչև որ որոշեալ թուոյն հասնին, որ առ առաւելն երեք տարիէն պիտի լրանայ։

1872 Հոկտեմբեր 1ին, հեռաւոր զօրաց հինգ նոր զօրագնդերը պիտի կազմուին, երեքը Ալզասի՝ 97 98 և 99 թիւերով, և երկուքը Լօրէնցի 127 և 128 թիւերով։ Հուսկ ապա մի և նոյն տարիները, զօրագունդ տասնեհինգերորդ վաշտ մը Ալզասէն առնուելով, զօրագունդ տասն և չորս վաշտերու վրայ պիտի յաւելցուի, որոյմէ մէկը վերջեմպերկի զօրաց կը վերաբերի, երկուքը՝ Սաքսոնական զօրաց և տասնևմէկը՝ Բրուսիական զօրաց։

Ջիւաւոր զօրաց գալով, որոշուեցաւ որ զրահաւորաց այսօրուան ութ հնձելագունդերը պիտի պահուին, սակայն տասնմէկ զատ ուրիշ գնդերը չը պիտի կազմուին։ Վերջապէս զօրաց այսօրուան 19 հնձելագունդերուն պատնդի երկու հնձելագունդ յաւելցուելոյն 20 և 21 թիւերով։

Հէսցի Թեթեւ այրուձիոյ երկու նամեի հնձելագունդերու մի և նոյն զօրաւարինութիւնը պիտի տրուի 22 և 23 թիւերով։ Պատնդի վիշապ զօրաց 3գ. հնձելագունդը 19 թիւով «իւլաններու» հնձելագնդի պիտի փոխուի ևն։ Համայն ասոնցով, ինչ բան որ վերոյ պետութեանց բանակներէն ինքնաշարժութեան նկարագիրը կրնայ վերցնել, պիտի ըլլայ կամ արդէն եղած է, ուստի չատ չանցած համայն Գերմանիոյ մէջ միայն մէկ բանակ մը պիտի դանուի, յորում զանազան տեղերէ եկած զօրքերը իմաստուն կարգադրութեամբ մի և նոյն վաշտերու մէջ պիտի բաշխուին։

Կերևի թէ միայն Պաւէրիացի բանակը առ ժամս իւր մանաւոր կազմութիւնը պիտի պահէ։ Անտարակոյս մէկ հարուածով դանոնք բրտաբար Բրուսիական մեծ մարմնոյն մէջ ընկղմելով, վախցան Պաւէրիացւոց համակրելի դիմադրութիւնները վիրաւորել, ըստ որում Պաւէրիացիք այս մասին կերպով մը անձնահաճ ըլլալու վրայ են։

Երբ բոլոր այս վերակազմութիւնները լմնցած ըլլան, Գերմանական կայսերութեան ճակատող բանակը պիտի բաղկանայ 18 զօրաբաժիններէ, որոնք պիտի բաժնուին 9 պահապան զօրագնդաց, 144 հետևակ զօրագնդաց, 2 վաշտ հետի (հայա) պահապան որսորդաց, 100 հնձելաղօր դնդաց, 18 թնդանօթաձիք դումարտակաց, 18 վաշտ ռահվիրայ և 18 վաշտ դնդակէց զօրաց, 65,000 հնձելազօր դնդաց, 40,000 ճակատի ընդհանրաձիգ զօրաց, 18,000 ռահվիրայ զօրաց և 33,000 դնդընկէց զօրաց, ընդ. ամենը 644,000 պատերազմականաց հանդերձ 1,620 թնդանօթներով։

Այս բանակը չարժման վիճակի մէջ դրուելուն պէս, 153 վաշտ հետևակ զօրաց, 29 դասակ որսորդաց, 100 վաշտ հնձելազ զօրաց, 34 դնդընկէց դումար և 18 դասակ ռահվիրայ զօրաց, անմիջապէս պիտի կարենան պատերազմիլ, ընդ. ամենը 208,000 հոգի հանդերձ 824 թնդանօթներով։

Վերջապէս Բրուսիական պահապան զօրաց լանդվեհրը որ այսօր իւրաքանչիւրն 3 վաշտ ունեցող 4 զօրագնդերէ կը բաղկանայ, լանդվեհրի օրէնսդրութիւնը կայսերութեան նոր դասաւորութեան մէջ մըտցուելուն պէս, երկու վաշտ ունեցող ութ զօրագնդերէ պիտի բաղկանայ 1873 ին։

Դարձեալ նոյն ժամանակ, Հիւսիսային Գերմանիոյ մեծ լանդվեհրի 198 վաշտերուն պիտի յաւելցուին, 6 վաշտ հետի լանդվեհր, 10 պատնդի վաշտ, 16 վերջեմպերկի վաշտ, 32 պաւէրեացի վաշտ և 10 Ալզասի և Լօրէնցի վաշտ, այնպէս որ Գերմանիա ընդ. ամենը 272 վաշտ լանդվեհր պիտի ունենայ իւրաքանչիւրն 800 հոգինոց։ Ասկից զատ, լանդվեհր զօրքերէն 34 պահեստի հնձելագունդ և 240 ալ ամրոցներու թնդանօթաձիգ զօրաց դասակները պիտի կազմուին, ընդամենը 300,000 հոգի։

Ուստի Գերմանական բանակի թիւը, չարժման վիճակի մէջ դրուած ժամանակ, կարելի դարձ մի քանի միլիոններու դիմելու առանց հարկ ը՚ըլլալու, պիտի բաղկանայ «մէկ միլիոն հարիւր յիսուն հազար հոգի» հանդերձ երկու հազար երկու հարիւր թնդանօթներով։

(Ազեր Նափճաշ)

ԱԼԶԱՍԻ ԲԱՐՈՑԱԿԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Գերմանացիք բարոյական յաղթանակ ըսելով ի՞նչ կիմանան, գիտե՞ք. Ալզասը դերմանացնել, թերևս կարենամք հարցնել թէ ինչպէս կըլլայ որ «գերմանացնելու» պէտք ունենան, այնպիսի գաւառ մը զոր իրենք «Գերմանական գաւառ» մեր ձեռքէն ընդհեղեն. բայց միթէ սորա ճիշտ նշանակութիւնը մենք չգիտե՞մք։ Բաւ հասարինք առ այժմ հակասութիւնը երևան հանել, ասի այնպիսի յաջողութիւն մ՚է զոր միշտ բարի է լսելը։

—Պերլինու համայն վարժապետաց ատեանը հաստատութեանց և իմաստակ պահանջմանց հակառակ, հուսկ հատա կը խոստովանի՞ն ուրեմն թէ Ալզաս բնաւ Գերմանացի չէ, սակայն այս բանը այնչափ փոյթը չէ իրենց։ Անոնք Ալզասը իրրև գերմանական առին, և իրրև գերմանական կը կարծեն թէ պիտի պահեն զայն։ Եթէ այլ ևս գերմանացի չէ այն, սակայն ժամանակաւ էր, և ըստ որում էր՝ պէտք է որ վերաթին գերմանացի ըլլայ։

—Թող որ Պ. տը Պիզմարք խոստացած է այս բանը, և որչափ որ ալ անհնարին երևնալու ըլլայ, նա բնաւ անտարակոյս է թէ պիտի յաջողի։ Շիտակը զրուցեմ, չատ զարմանալի բան մը պիտի ըլլայ Գաղղիան այսպէս յաղթուած մնալուն բանի մը վրայ տարակուսիլը աւելնել։

Ճշմարիտը խօսելով այս անգամ տարուելիք յաղթանակը՝ աւելի դժուարին է, ըստ որում ուժը բնաւ անօգուտ է այս մասին. սակայն այն մարդը որ բնաւ բանի մը վրայ տարակոյս չունի, իւր նպատակի հասնելու համար ամէն բան ընելու և մինչև անգամ բարեգործութիւն մ՚ընելու կարող է նաև։ Նա Ալզասը մեր ձեռքէն կորզելու համար աւերածութեամբ լցուց զայն։ Բաւ՝ այժմ զանի առ ինքն ձգելու համար բարիքներով պիտի լցուցանէ։ Աղէ, եթէ կարենայ զայն երկանիկ ընել, ինչ՞ւ չէ։ Սիայն թէ այս հրաշալեաց դեռ ևս հատատ չընծայած՝ պիտի ապասեմք որ տեսնեմք զայն։

—Բրուսիա կուզէ այսօր որ Ալզասու մէջ իւր առատաձեռնութեան հանդէս տայ։

Առաջին դայլը ոչ թէ միայն լատակը կեանք վարելու խոստում կուտայ, այլ նաև դառներն ինքնին մեռցանելու և նոցա լատադայն բաժին հանելու խոստում կուտայ։ Արդարև վսեմ և բացէ ի բաց վրսեմ բան մը պիտի ըլլայ այդ։

Առանց կատակի, կրնա՞ք արդեօք մարքէ անցնել թէ Բրուսիա Ալզասը բարոյապէս դրաւելու և իւր բարիքներով Ալզասցիներու սիրտը չահելու աշխատի։ Բրուսիոյ բարիքներն ի՞նչ կրնան ըլլալ արդեօք այդ բարիքները։

Բրուսիա լաւ որ ունի այն կրնայ տալ միայն, և չեմ կարծեր թէ Ալզաս նորա ունեցածին ցանկանայ, եթէ իրօք ժողովրդոյ երջանկութիւնը համարի, օրորոցէն մինչ ի գերեզման դինուորի օրինաց հնազանդ ու աղքատ ըլլալն անհրաժեշտ պայման մը չէ։ Սանոյմէ դուրս լի՞նչ է Բրուսիոյ ունեցածը, ես չկարեմ երևակայել այն անպատում վայելքները զոր Բրուսիա Ալզասու կը պատրաստէ, և մենք զայդ վայելքները դառնալ համար պիտի ապատեմք որ Բրուսիա վերջապէս զանոնք մեզ ծանօթացնէ։

Ահա այն առեն միայն պիտի բաղդատութիւք Բրուսիոյ «բարիքները» այն բարեայ հետ զոր Ֆրանսա երկու դարէ հետէ «հարատահարեալ» Ալզասու վրայ ափիւռ տարածեց։ Այն առեն դատաստան պիտի լինի, և Տէուտոնները որոնք կը գարմանան կամ գարմանալ կը կեղծեն թէ ի՞նչու Ալզաս այդչափ սիրով մեզ հետ կապուած է, պիտի խնդամուտ ըլլան թէ Ֆրանսա ի՞նչպէս լինքզինք սիրելի ըրած է, ինչո՞ւ Ալզասցիք իրմէ բնաւ բաժնուիլ չեն ուզեր, ինչո՞ւ համար կուզեն և ինչո՞ւ համար պիտի ուզեն առ նա վերադառնալ։

Մօմըններու և վակներներու, և Բիւերդներու բոլոր իմաստութիւնը առ այդ անօգուտ է, ինչպէս նաև երկու երիւք Սիւէսէր կըսէոց (1) առարակներ՝ որոնցմով Ալզասը կողոպտեն, որպէս զի պատմութիւնը նզծելով Ֆրանսայի առերեսութիւնը ներչնչեն անոր։ Վա՜յ սրանցդ։

«Ընդ-վայր կը տագնապիք։»

«Համոզի՛ք թէ ձեր ժանիք կարեն գրել զիշնամանս։»

«Ի չքնաղ դործոդ այդչափ»։

«Նոքա են վասն ձեր՝ պզնձեայ, պղպզաձայ, ազամանդեայ»։

Բայց և այնպէս մեր հայրենակիցներէ ոմանք, գերմանացի գաստիարակաց սովալլուկ համբակին Ալզասու վրայ խոյանալը տեսնելով վոքը լինչ հնհնուքի մէջ կիյնան, և վոքը միւս ևս համբաւաւոր առակներէն աղաղակեն թէ, «Պարզևս ևս տացեն Հելլենք, ևս յայտնանէ երկնչեցայց»։ Ձշմարիտը խօսելով կերևի թէ գազիական այն հոգին որ մեր սերեցեալ Ալզասու անդամատեալ մարմնոյն ամբապէս փակած է, «պրաւեալ գաւառը» լուսաւորելու համար Պ. տը Պիզմարքի յուզարկած ակնոցատոր և իւզալից Ֆոնզերով մանկավարժի ձայնը միայն առնէ թէ չէ, ինքնին պիտի քաշուի անկէ, իրրու այն թէ միևնոյն ցարդ ամենախորին տգիտութեան մէջ ապրած ըլլար, և իրր այն թէ Ֆրանսայի համար իւր ունեցած սէրը խմացական տեսակ մը լուսանէ (կէօզ վերաէսի)

(1) Մէկ բրուսիական թալէրը որ 3 ֆռանք 75 սանթիմ է, 30 սիլոյը կրաչ է ուսած և 1 սիլոյ ը կրաչը 12 1/2 սանթիմի արժողութիւն ունի։

կախուած ըլլար, զոր պարտաւորէ կրթութեան գործադրութիւնը խափոյն պիտի պատահէր։

Պարտաւորէ՛ն, նախնական կրթութիւն պարտաւորէ՛ն, այս է ուրեմն կարի չուտ թունդ ու ընդոնները զարհուրեցնող բանը. այս է Պրուսքերքօֆի ընծան որով Ալզասու համար ունենալիք անդամակցութիւնը հրապոյրէ կը վանեն։

Պատդ է թէ Բրուսիոյ այս մասին ունեցած վստահութիւնը մեծ է, և համոյն Գերմանիա իւր ձեռամբ Ալզասցւոց չնորհած ցնծալիք գահակալութեան այս պարդևը մեծագոչ ձանձնելու վրայ է. սակայն ասկ պարզ ապիհասութիւն մ՚է որ դոնէ անկեղծ ըլլալու արժանիքն իսկ չունի, քանդի Գերմանացիք այնչափ լրտեսութիւն ըրած են Ալզասու մէջ որ հարկաւ գիտեն թէ Ալզաս յառաջ քան իրենց դալուստը կը վայելէր այն բարիքը որոյ առաջին պարգևատուն իրենք ըլլալ կը կարծեն այսօր։

Պ. կոմս տը Պիզմարք–Պէօհլէնդրօրդին մեծ դիւանապետ, այս բանը կրնայնել ուղեց իւր Տարիվ 18 ի վճիռով որ նախնական կրթութիւնը Ալզասու մէջ պարտաւորիչ կընէ։ Այս փոխադրութիւնը տեսնելով, որոմ. մտքէն չանցաւ արդեօք թէ իրեն հետ նոր բան մը կը բերէր։ Սայդը խօսելով բընաւ բան մը բերած չունէր։ Պարտաւորիչ ընելու հանդամանքը, կըսէ մեր բարեկամն Ալզէր Տիւմնն նորերս հրատարակած պատմական մէկ դործին մէջ, 19 տարիէ՝ի վեր կար արդէն խնդ մը հասարակութիւններու և երկու գաւառներուն մէջ ժողովրդեան չատ մէկ մասին մէջ, Ալեկսանդրիի գաւառութեան ժողովի և հասարակութեանց ինքնագործունէութեան չնորհիւ։

Ուստի Ալզաս, ինչպէս այլուր նոյնպէս և հոս մեր թշնամւոյն հետ բաղդատութենէ բնաւ չի վախնար, և ոչ իսկ Պաոի մեծ դքսութեան հետ որ նախնական կրթութեան մասին համոյն Գերմանիոյ պինդ յառաջադէմ մտան է թերևս։ Ես Պ. Տիւմնի թուանշանները՝ ի վերկայութիւն կը բերեմ։

«Ալզասու ժողովուրդը 1,119,000 բնակիչներէ կը բաղկանայ, իսկ Պաոի մեծ դքսութեան ժողովուրդը՝ 1,400,000 հոգիէ։ Մեծ դքսութիւնը 738 բնակչայ համար մէկ դպրոց ունի, Ալզաս 510 հոգիի համար մէկ հատ ունի։ Մեծ դքսութեան մէջ աշակերտայ թիւը բովանդակ ժողովրդեան 1/7 նէ իսկ Ալզասու մէջ 1/6 է։ Ծաղկոցներու և չափահասներու վարժոցներու աշակերտայ դալով, Պաոի դքսութեան մէջ 1/149 և 1/54 կը գանեմք, իսկ Ալզասու մէջ 1/25 և 1/30։ Պաոի դքսութեան մէջ առ իւրաքանչիւր վարժապետ 74 աշակերտ կը հաշուի. յայտնի է հարկաւ՝ 59։ Գերմանական բանակութեան ուրիշ բան չի մնար ընել բայց եթէ քննել մեր թուանշանները և ապացուցանել թէ սուտ են»։

ՏՈՒՐՔԻԱ

Թուրքիայի վերջին լուրերը

ՊՈՂՈՍԻ ՀԱՐՑԸ

Ամերիկայի ներկայացուցիչ Ռոբերտ Քոլեջի նախագահ Հարիսոնը Պոլսում հանդիպեց Պողոսի հարցին։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց Պողոսին, թե ինչպես է նա պատկերացնում Թուրքիայի ապագան։ Պողոսը պատասխանեց, որ Թուրքիան պետք է դառնա ֆեդերատիվ հանրապետություն, որի մեջ մտնեն Հայաստանը, Քուրդիստանը, Արաբիան և Թուրքիան։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի ապագան։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանը պետք է ունենա ինքնավարություն, իր սեփական խորհրդարանը, իր սեփական կառավարությունը, իր սեփական դրոշը, իր սեփական զորքը և իր սեփական դրամը։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի սահմանները։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի սահմանները պետք է ընդգրկեն Վանի, Բիթլիսի, Էրզրումի, Տրապիզոնի, Սեբաստիայի, Խարբերդի, Դիարբեքիրի, Մամուրեթ-ուլ-Ազիզի, Սև ծովի և Միջերկրական ծովի ափերը։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի բնակչությունը։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի բնակչությունը պետք է լինի 20 միլիոն մարդ։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի բանակը։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի բանակը պետք է լինի 500 հազար զինվոր։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի ֆինանսները։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի ֆինանսները պետք է լինեն առողջ։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի տնտեսությունը։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի տնտեսությունը պետք է լինի զարգացած։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի կրթությունը։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի կրթությունը պետք է լինի անվճար և պարտադիր։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի առողջապահությունը։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի առողջապահությունը պետք է լինի անվճար։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի կենսամակարդակը։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի կենսամակարդակը պետք է լինի բարձր։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները հարևանների հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները հարևանների հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Անգլիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Անգլիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Ֆրանսիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Ֆրանսիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Ամերիկայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Ամերիկայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Գերմանիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Գերմանիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Իտալիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Իտալիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Ճապոնիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Ճապոնիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Չինաստանի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Չինաստանի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Հնդկաստանի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Հնդկաստանի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Ավստրալիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Ավստրալիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Նոր Զելանդիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Նոր Զելանդիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Հարավային Աֆրիկայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Հարավային Աֆրիկայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Կանադայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Կանադայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Մեքսիկայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Մեքսիկայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Բրազիլիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Բրազիլիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Արգենտինայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Արգենտինայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Չիլիի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Չիլիի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Պերուի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Պերուի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Վենեսուելայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Վենեսուելայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Կոլումբիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Կոլումբիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Էկվադորի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Էկվադորի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Պարագվայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Պարագվայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Ուրուգվայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Ուրուգվայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Բոլիվիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Բոլիվիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Հոնդուրասի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Հոնդուրասի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Գվատեմալայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Գվատեմալայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Սալվադորի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Սալվադորի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Նիկարագուայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Նիկարագուայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Կոստա Ռիկայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Կոստա Ռիկայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Պանամայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Պանամայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Կուբայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Կուբայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Հաիթիի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Հաիթիի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Դոմինիկյան Հանրապետության հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Դոմինիկյան Հանրապետության հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Լիբերիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Լիբերիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Եգիպտոսի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Եգիպտոսի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Մարոկկոյի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Մարոկկոյի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Ալժիրի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Ալժիրի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Թունիսի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Թունիսի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Լիբիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Լիբիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Սուդանի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Սուդանի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Էթիոպիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Էթիոպիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Լիբերիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Լիբերիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Եգիպտոսի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Եգիպտոսի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Մարոկկոյի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Մարոկկոյի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Ալժիրի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Ալժիրի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Թունիսի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Թունիսի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Լիբիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Լիբիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Սուդանի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Սուդանի հետ պետք է լինեն բարեկամական։ Ամերիկացի պրոֆեսորը հարցրեց, թե ինչպես է նա պատկերացնում Հայաստանի հարաբերությունները Էթիոպիայի հետ։ Պողոսը պատասխանեց, որ Հայաստանի հարաբերությունները Էթիոպիայի հետ պետք է լինեն բարեկամական։

ՏԱՐՎԱ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Տարվա պատմությունը ներկայացնում է մի ամբողջական շարք իրադարձությունների, որոնք տեղի են ունեցել տարվա ընթացքում։ Տարվա պատմությունը սկսվում է հունվարի 1-ից և ավարտվում է դեկտեմբերի 31-ին։ Տարվա պատմությունը բաժանվում է տասներկու ամիսների, որոնք հաջորդում են միմյանց։ Ամիսները կազմում են շաբաթներ, որոնք բաղկացած են յոթ օրերից։ Օրերը կազմում են ժամեր, ժամերը՝ րոպեներ, իսկ րոպեները՝ վայրկյաններ։ Տարվա պատմությունը ներառում է բազմաթիվ իրադարձություններ, որոնք տեղի են ունեցել աշխարհի տարբեր մասերում։ Այդ իրադարձությունները կարելի է բաժանել մի քանի խմբերի՝ ըստ իրենց բնույթի։ Առաջին խումբը կազմում են քաղաքական իրադարձությունները։ Դրանք ներառում են պետությունների միջև կնքված պայմանագրերը, պատերազմները, հեղափոխությունները, կառավարությունների փոփոխությունները և այլն։ Երկրորդ խումբը կազմում են տնտեսական իրադարձությունները։ Դրանք ներառում են առևտրի զարգացումը, արդյունաբերության աճը, գյուղատնտեսության վիճակը, ֆինանսական շուկաների տատանումները և այլն։ Երրորդ խումբը կազմում են մշակութային իրադարձությունները։ Դրանք ներառում են գրականության, արվեստի, գիտության և կրթության զարգացումները։ Չորրորդ խումբը կազմում են բնական աղետները։ Դրանք ներառում են երկրաշարժերը, հրաբխային ժայթքումները, ջրհեղեղները, փոթորիկները և այլն։ Տարվա պատմությունը ուսումնասիրելիս կարևոր է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ տարբեր երկրներում տարբեր ժամանակներում տարբեր իրադարձություններ են տեղի ունեցել։ Օրինակ, մի երկրում գարունը կարող է սկսվել մարտի 1-ին, մյուսում՝ ապրիլի 1-ին։ Նույնը վերաբերում է նաև ամառին, աշնանը և ձմռանը։ Տարվա պատմությունը ուսումնասիրելիս կարևոր է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ տարբեր երկրներում տարբեր ժամանակներում տարբեր իրադարձություններ են նշանակվում որպես տարվա սկիզբ։ Օրինակ, մի երկրում տարվա սկիզբ կարող է համարվել հունվարի 1-ը, մյուսում՝ մարտի 1-ը։ Նույնը վերաբերում է նաև տարվա վերջին։ Տարվա պատմությունը ուսումնասիրելիս կարևոր է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ տարբեր երկրներում տարբեր ժամանակներում տարբեր իրադարձություններ են նշանակվում որպես տարվա վերջ։ Օրինակ, մի երկրում տարվա վերջ կարող է համարվել դեկտեմբերի 31-ը, մյուսում՝ հունվարի 1-ը։ Նույնը վերաբերում է նաև տարվա միջին։ Տարվա պատմությունը ուսումնասիրելիս կարևոր է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ տարբեր երկրներում տարբեր ժամանակներում տարբեր իրադարձություններ են նշանակվում որպես տարվա միջին։ Օրինակ, մի երկրում տարվա միջին կարող է համարվել հունիսի 30-ը, մյուսում՝ հուլիսի 1-ը։ Նույնը վերաբերում է նաև տարվա քառորդներին։ Տարվա պատմությունը ուսումնասիրելիս կարևոր է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ տարբեր երկրներում տարբեր ժամանակներում տարբեր իրադարձություններ են նշանակվում որպես տարվա քառորդների սկիզբ։ Օրինակ, մի երկրում տարվա առաջին քառորդի սկիզբ կարող է համարվել հունվարի 1-ը, մյուսում՝ մարտի 1-ը։ Նույնը վերաբերում է նաև տարվա երկրորդ, երրորդ և չորրորդ քառորդներին։ Տարվա պատմությունը ուսումնասիրելիս կարևոր է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ տարբեր երկրներում տարբեր ժամանակներում տարբեր իրադարձություններ են նշանակվում որպես տարվա քառորդների միջին։ Օրինակ, մի երկրում տարվա առաջին քառորդի միջին կարող է համարվել հունվարի 15-ը, մյուսում՝ մարտի 15-ը։ Նույնը վերաբերում է նաև տարվա երկրորդ, երրորդ և չորրորդ քառորդներին։ Տարվա պատմությունը ուսումնասիրելիս կարևոր է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ տարբեր երկրներում տարբեր ժամանակներում տարբեր իրադարձություններ են նշանակվում որպես տարվա քառորդների վերջ։ Օրինակ, մի երկրում տարվա առաջին քառորդի վերջ կարող է համարվել մարտի 31-ը, մյուսում՝ ապրիլի 1-ը։ Նույնը վերաբերում է նաև տարվա երկրորդ, երրորդ և չորրորդ քառորդներին։ Տարվա պատմությունը ուսումնասիրելիս կարևոր է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ տարբեր երկրներում տարբեր ժամանակներում տարբեր իրադարձություններ են նշանակվում որպես տարվա քառորդների միջին։ Օրինակ, մի երկրում տարվա առաջին քառորդի միջին կարող է համարվել հունվարի 15-ը, մյուսում՝ մարտի 15-ը։ Նույնը վերաբերում է նաև տարվա երկրորդ, երրորդ և չորրորդ քառորդներին։ Տարվա պատմությունը ուսումնասիրելիս կարևոր է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ տարբեր երկրներում տարբեր ժամանակներում տարբեր իրադարձություններ են նշանակվում որպես տարվա քառորդների սկիզբ։ Օրինակ, մի երկրում տարվա առաջին քառորդի սկիզբ կարող է համարվել հունվարի 1-ը, մյուսում՝ մարտի 1

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՒՏԱՆ ԴԱՇՆԱՎՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՒՏԱՆ ԴԱՇՆԱՎՈՒԹԻՒՆ

Հիմն. Ընկերական Ս. Տաճարի Խնամատարութեան

1871 Մայիս

ՄՈՒՏՔ

Ընկերական Ս. Տաճարի Խնամատարութեան Հիմնադրութեան Տարեդարձին Առթիւ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՄԵՐ

Ս. ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՍՈՒՐԲ ՏԱՃԱՐԻՆ

Ի ԳԱՆՁԱՐԱՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԻ

ՀԱՄԱՐ ՏՕՆԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ՀԱՄԱՐ ՏՕՆԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ՀԱՄԱՐ ՏՕՆԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Ընդհանուր Ժողովոյ Նիստ 532 Ի Խորհրդակցութիւն Ընդհանուր Ժողովոյ Հրաւիրուելոց Անդամոց ։

Ի Ս. Տաճարի Ս. Հայրապետական Վարժարանի

ՕՐԱՑՈՑ

ՀՍՏ

ԴԱՍԱՏՈՒՆ

1872 ի Մարտ ամսոյ

ԴԱՐԱՁԱՆԱՑՆԵՐ

Օրախօսութիւն մը ընծայուած Հայ Ազգային Ժողովոյն Պոլսոյ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՏՊԱՐԱՆԱՊԵՏԱՑ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ

Գ. ՊԱՐՈՆ ՂԱՖԱՐԵԱՆ

ՀԱՑ · ՅՈՒՆ · ԴԱՐՈՅ · ՏՈՒՆ·

Ազգ մը որ կը մոռնայ իր անցեալը, կը զրկի ինքզինքը ապագայէն։

Ս. Մ. Ս. Ս. Ս